

VISCA LES UNGLES DE COLORS!

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Qüestionar la normativitat de l'expressió de gènere en relació al que es permet socialment a les persones per tal de trencar amb les opcions binaristes.
- Explorar la diversitat sexual i de gènere des del joc i el respecte a les múltiples opcions d'expressió.
- Establir un espai de protecció i respecte a l'aula perquè cada criatura es pugui sentir lliure d'explorar l'expressió de gènere com vulgui.
- **Habilitats que es treballen:**
 - Autoestima i control intern
 - Empatia
 - Pensament crític
 - Maneig dels sentiments i les emocions

MATERIAL

- Ordinador / Projector (per projectar alguna [imatge](#) del conte)
- Conte *Visca les ungles de colors!* (Autoria: Alicia Acosta)
- Gomets de diferents colors, pintura rentable o similar

DESENVOLUPAMENT

Temps aproximat de tota la proposta: 60-80 minuts

Dinàmica inicial

- **Presentació** (10 minuts)

Presentar la persona facilitadora i el programa Sigues tu! com a projecte de salut.

Podem introduir el concepte de salut amb una frase curta i senzilla que ens permeti parlar de la visió holística. Per exemple: entenem la salut com una manera de cuidar-nos des del CAP, COS i COR (de manera mental, física i emocional).

Explicar què farem: ens coneixerem, explicarem un conte titulat *Visca les ungles de colors!*, parlarem de les vostres experiències i acabarem amb una activitat.

A continuació els demanem que diguin el seu nom i un color que els agradi molt, i aprofitem per captar la informació que ens dona el grup.

- **Dinàmica Rebombori** (10 minuts)

Disposem les cadires en rotllana, n'hi ha d'haver una per a cada participant. La persona facilitadora es col·loca enmig de la rotllana i diu: «Rebombori de persones que porten arracades». Si ens sembla complicat, podem substituir «Rebombori de persones...» per: «Que s'aixequin de la cadira les persones...». En aquest moment tothom que porti arracades s'ha d'aixecar i asseure's en una altra cadira de la rotllana (menys a la del costat).

Si es diu una frase amb la qual ningú s'identifica, tothom es canvia de cadira. També es pot dir «rebombori general» per activar l'energia i fer que tothom s'assegui en un altre lloc.

Consignes:

- Que porten arracades
- Que els agrada el color lila
- Que els agrada el color vermell
- Que han xutat alguna vegada una pilota de futbol
- Que han jugat alguna vegada amb una nina
- Que els agrada conduir
- Que els agraden les gomes de colors
- Que els agraden els brillants
- Que els agraden les samarretes de dinosaures
- Que s'hagin pintat les ungles alguna vegada

Important! En aquesta dinàmica no cal generar debat ni qüestionar, encara que sorgeixin molts estereotips de gènere. Però cal observar molt bé què passa, quines són les dinàmiques en aquest sentit, per després poder treballar a partir del conte.

Explicació del conte

Ens situem en rotllana i presentem el conte que explicarem a continuació. Reprenem la darrera consigna de l'activitat anterior preguntant qui s'ha pintat alguna vegada les ungles per fer-nos un mapa general del grup

Durant el relat anirem ensenyant les imatges del conte per tal de facilitar la connexió amb la història i les persones protagonistes. També farem preguntes per estimular l'expressió d'opinions, experiències i pensaments, i així generar debat a l'aula.

Possibles preguntes durant el conte:

- A qui li agrada pintar-se les ungles? I qui ho ha fet alguna vegada? p. 4
- Per què creieu que li diuen això? Ser una nena és motiu per riure? És un insult? Les nenes són menys que els nens? p. 9
- Li expliqueu a algú quan us passa alguna cosa que us molesta? p. 11
- Com creieu que se sent en Joan quan se'n riuen per segona vegada? p. 16
- Quina sorpresa creieu que li han preparat? p. 23
- Com creieu que se sentia en Joan a la festa del seu aniversari? p. 24-25

Important! Només són possibles preguntes, no cal fer-les totes. Fins i tot podem valorar l'opció de llegir el conte sencer i impulsar el debat al final. També podem preguntar abans de llegir alguna part del conte: «Què hi veieu en aquesta imatge? Què creieu que pot estar passant?». Així acollirem la possible diversitat d'interpretacions personals.

Possibles preguntes per a després del conte:

- S'han rigut de vosaltres alguna vegada? Com us va sentir? Algú us va ajudar o defensar? Com us va fer sentir?
- Per què creieu que arriba un moment en què en Joan només es pinta les ungles a casa? Algun cop heu deixat de fer alguna cosa pels altres?
- Creieu que és bo riure dels altres perquè fan una cosa diferent de nosaltres?

Al final del conte es poden projectar (opcional) les pàgines 24 i 25 per tancar aquesta dinàmica amb una reflexió sobre el respecte per la diversitat i donar un sentit positiu al fet de connectar amb altres persones.

Tancament

- **Dinàmica Pintar-se ungles de colors** (10 minuts)

Presentarem aquesta dinàmica com un joc lliure i voluntari. A partir d'aquí col·locarem en algunes taules gomets de diferents colors i oferirem la possibilitat de «pintar-se» les ungles amb els gomets que més els agradin. Ho pot fer cadascú pel seu compte, ho poden fer per parelles, li poden demanar a algú que els «pinti» les ungles, etc. La idea és generar un espai obert per a la decisió personal, l'experiència, l'exploració i el joc, des de la voluntarietat i el respecte.

Podem aprofitar aquest espai per conversar amb els infants de tu a tu, de forma més espontània, posant música de fons per donar un to més festiu. Recomanem la següent cançó: <https://www.siguestu.cat/ca/recursos2/l/4748-canco-sigues-tu--convivencia.html>

ANNEX: Dinàmiques per estirar...

1. Dinàmica Teatre imatge

Preparem l'aula amb espai suficient perquè el grup es pugui moure lliurement. Es demana a l'alumnat que camini a poc a poc per l'aula (o en un espai exterior o sala de miralls). Quan diem una paraula, han d'aturar-se on siguin i fer una estàtua que representi la paraula que hem dit, sense parlar.

Consignes: explicar que facin el primer que els passi pel cap i que s'han de quedar immòbils fins que avisem.

Paraules: elefant, serp, lleó, girafa, arbre, flor, futbolista, bombera, camionera, cuiner, infermer, mare, pare, mestra, dona molt forta, persona molt alta...

Podem començar per les paraules més fàcils, com els animals, o bé anar intercalant, segons com veiem el grup.

2. Dinàmica Un armari per explorar

Preparem l'aula amb espai suficient perquè el grup es pugui moure lliurement. Si podem disposar d'una sala amb miralls, com les de psicomotricitat, millor.

Deixarem a la seva disposició un bagul de roba (o més d'un), on puguin trobar vestimenta de tota mena, des de vestits, camises, pantalons, faldilles... fins a complements com mocadors, corbates, ulleres, pinces, gomes, clips... No es tracta de tenir disfresses de personatges de fantasia, sinó roba de carrer. La idea d'aquesta proposta és explorar com es veuen i com se senten amb una roba que no solen portar, que no és l'habitual, de forma totalment lliure. Si creiem que cal, podem donar consignes concretes per tal de dirigir l'exploració: agafeu una peça de roba que mai no us heu posat; una que no us agradi o que no us posaríeu mai; una que us agradi molt...

És important acabar amb un tancament per poder parlar de com s'han sentit, de si els ha agradat explorar amb tantes peces de roba, si els agradaria fer-ho més sovint...

3. Dinàmica Com m'agrada això que portes... M'ho deixes?

Preparem l'aula amb espai suficient perquè el grup es pugui moure lliurement. Si podem disposar d'una sala amb miralls, com les de psicomotricitat, millor.

Demaneu que caminin per l'espai. Quan diem «Stop», s'aturen amb la persona més propera i decideixen quina peça de roba s'intercanvien. Un cop s'han posat la nova roba, tornen a caminar i fem el mateix procés, de manera que es trobin amb una altra persona amb qui s'intercanvien una altra peça de roba (pot ser seva o bé la que s'han intercanviat abans). Ho repetim tantes vegades com creiem necessari.

La idea d'aquesta proposta és explorar com es veuen i com se senten amb una roba que no solen portar, que no és l'habitual, de forma totalment lliure. Durant el joc, animem als infants perquè provin roba diferent: una peça de roba que mai no s'han posat; una que no els agradi; una que sí...

És important acabar amb un tancament per poder parlar de com s'han sentit, de si els ha agradat explorar amb tantes peces de roba, si els agradaria fer-ho més sovint...

